

[Finansministeren.]

ters vedkommende forudsatte besparelserne, at der blev udarbejdet konkrete sparevejledninger for de større kommunale udgiftsområder som f. eks. ældreomsorg, sygehuse, veje og miljøforanstaltninger. Disse sparevejledninger er udsendt, og i samarbejde med kommunerne vil finansministeriet følge arbejdet med deres gennemførelse. Ved sparevejledningerne påregnes besparelser på de kommunale budgetter på 300 mill. kr. i 1977 og 600 mill. kr. i 1978.

I finanslovforslaget for 1977-78 og BO-tallene for 1978-79 er indarbejdet såvel besparelser som merudgifter i henhold til augustforliget.

For besparelsernes vedkommende er så at sige alle de statslige besparelser videreført i resten af budgetoverslagsperioden, selv om augustforliget kun omfatter perioden til og med 1978-79.

For 1979-80 og 1980-81 er der således tale om samme udgiftsniveau som i 1978-79, bortset fra de områder, som udtrykkeligt er budgetteret til at stige, f. eks. statsbroen Store Bælt og u-landsbevillingerne.

Af finanslovforslagets hovedposter vil jeg til sidst omtale de *reserver*, der er opført under finansministeriets paragraf.

Til dækning af pris- og lønstigninger fra april 1976 til de i finansåret 1977-78 gældende priser og lønninger er der afsat en *pris- og lønreserve* på 7,4 mia kr. Selv om de skønnede merudgifter til dækning af pris- og lønstigninger i finansåret 1977-78 er budgetteret på grundlag af en større udgiftsmasse, er pris- og lønreserven stort set uændret i forhold til indeværende finansår, hvor pris- og lønreguleringen nu skønnes at blive 7,5 mia kr.

Den uændrede pris- og lønreserve er med andre ord udtryk for den opbremsning i pris- og lønstigningsstakten, som ventes gennem finansåret 1977-78.

Prisudviklingen fra budgetteringsniveau frem til finansårets gennemsnit er skønnet under hensyn til de gennemførte afgiftsforhøjelser og de i oktober skete valutakursjusteringer. Prisstigningerne har betydning ikke alene for statens udgifter til varekøb, men påvirker også udviklingen i reguleringspristallet, der bl. a. anvendes til regulering af statsansattes lønninger og satserne for de sociale pensioner. Det kan ikke på nuværende tidspunkt skønnes med sikkerhed, om der vil blive udløst 1 eller 2 dyrtidsportioner ved januar-reguleringspristal-

let 1977. Under hensyn hertil er det valgt at regne med 2 dyrtidsportioner ved januar-reguleringspristallet og 1 portion ved juli-reguleringspristallet 1977.

Jeg skal endvidere nævne, at der på finanslovforslaget som sædvanlig er afsat reserver til imødegåelse af udgifter ved ny lovgivning og nye bevillingsforslag. *Lovreserven* er sat til 275 mill. kr. til dækning af merudgifter ved de lovforslag, som regeringen bebudede i åbningstalen, mens *reserven til merudgifter ved nye bevillingsforslag* i lighed med tidligere år er fastsat til 200 mill. kr.

Som nævnt er nettoudgifterne på det nu fremsatte finanslovforslag budgetteret til 87 mia kr., mens skønnet over nettoudgifterne i indeværende finansår pr. ultimo november andrager 80,9 mia kr.

For at få et indtryk af *tendensen i udviklingen i udgifterne* må fratrækkes udgiftsposter, der kan siges at være udtryk for et specielt udviklingsmønster. Det drejer sig om dels den prisdæmpende godtgørelse i indeværende finansår på 1,4 mia kr. og dels om statens udgifter til arbejdsledighedsdagpenge, der i finanslovforslaget er skønnet til 7,2 mia kr. mod skønnede udgifter på 6,4 mia kr. i indeværende finansår.

Statens nettoudgifter i 1977-78 ekskl. de her nævnte poster stiger herefter med 9,2 pct. i forhold til nettoudgifterne i dette finansår, eller en stigning på 6,8 mia kr.

Langt den overvejende del af denne stigning skyldes merudgifter til dækning af pris- og lønstigninger.

Det kan skønnes, at priser, lønninger og pensioner tilsammen stiger med ca. 7 3/4 pct. fra det gennemsnitlige pris- og lønniveau i indeværende finansår til det gennemsnitlige pris- og lønniveau i det kommende finansår.

Bortset fra udgifter, der alene går til dækning af disse pris- og lønstigninger, kan det skønnes, at statens nettoudgifter fra 1976-77 til 1977-78 stiger med 1 1/2 pct. *målt i faste priser og lønninger*.

Heraf kan den ene procent forklares ved væksten i de generelle tilskud til kommunerne.

Når disse tilskud stiger med usædvanlig styrke fra indeværende finansår til det kommende, skyldes det især to forhold. Det ene er, at den automatiske regulering af disse tilskud foregår med et efterslæb på to år, dvs. at det er den stærke stigning i bruttofaktoringkomsten i løbende priser fra 1974 til 1975, der nu slår